

Aan de leden van de gemeenteraad

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer

Datum

Contactpersoon

J. Verkade

Team Beleid Openbare Ruimte en
Vastgoed

Onderwerp

Resultaten vervolgstudie Zierendeweg en
proefafsluiting Zierendeweg

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het vervolgonderzoek naar een afsluiting van de Zierendeweg voor doorgaande motorvoertuigen en een fietspad langs de Zierendeweg is afgerond. De rapportage van het onderzoek bestaat uit 3 delen:

- Stakeholdersconsultatie: belangenorganisaties en bewoners/bedrijven Zierendeweg.
- Ontwerp fietspad met kostenraming.
- Verkeersstudie naar effecten van afsluiting Zierendeweg voor doorgaande motorvoertuigen (uitgezonderd landbouwverkeer).

De resultaten van het onderzoek staan op de projectpagina van de Zierendeweg op website gemeente (zoekterm: Zierendeweg) en in het zaaksysteem onder nummer 2810468.

In onze brief van 8 december 2020 over de verkenningstudie Zierendeweg (zaaknummer 346583) hebben we gemeld dat wij voorkeur geven aan het afsluiten van de Zierendeweg voor doorgaand autoverkeer als oplossing voor het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers.

De resultaten van het vervolgonderzoek en van de gesprekken met Gemeente Nieuwkoop en Provincie Zuid-Holland, zijn voor ons aanleiding een proefafsluiting van de Zierendeweg voor een periode van 9 maanden vanaf april of mei 2022 uit te voeren. We willen graag de resultaten van de vervolgstudie en de keuze voor een proefafsluiting aan u voorleggen.

Onderzoek

Stakeholdersconsultatie

Uit de Stakeholdersconsultatie met belangenorganisaties en bewoners en/of bedrijven langs en nabij de Zierendeweg blijkt dat over het algemeen de Zierendeweg als verkeersonveilig wordt beschouwd, vooral voor fietsers. De betrokken stakeholders staan in meerderheid positief tegenover zowel een fietspad als een afsluiting voor doorgaande motorvoertuigen, waarbij de meerderheid van de bewoners en/of

bedrijven de voorkeur hebben voor afsluiting en de meerderheid van de organisaties de voorkeur hebben voor een fietspad.

Bewoners/Bedrijven	Afsluiting Zierendeweg	Fietspad
Positief	11/10*	7/6**
Neutraal	1/2*	2
Negatief	1	4/5**

* 1 bewoner neutraal bij fysieke afsluiting, positief bij ander soort afsluiting

** 1 bewoner positief bij goede oplossing voor fietspad nabij Nieuwkoop, anders negatief

Organisaties	Afsluiting Zierendeweg	Fietspad
Positief	7/8*	11
Neutraal	3	-
Negatief	3/2*	2

* Veiligheidsregio/Brandweer negatief bij fysieke afsluiting, positief bij ander soort afsluiting

De 8 organisaties die de voorkeur geven aan een fietspad boven een afsluiting zijn: Belangenverenigingen Zwammerdam en Aarlanderveen, Veiligheidsregio/Brandweer, Politie, LTO Alphen-Nieuwkoop, Cumela, Vereniging Ondernemers Nieuwkoop (VON) en VVN Alphen. De beide belangenverenigingen en de politie staan overigens neutraal tegenover afsluiting en Cumela en VVN Alphen zijn zelfs positief. De Belangenvereniging Zwammerdam is neutraal t.o.v. een afsluiting omdat zij positieve effecten hiervan zien op de route via de Molenstraat en negatieve effecten voor de route via de Lindenhovestraat. De Veiligheidsregio/Brandweer is wel positief als er geen fysieke afsluiting komt.

Ontwerp fietspad met kostenraming

Voor het fietspad is er een uitgewerkt ontwerp en kostenraming beschikbaar.

Het ontwerp is op te splitsen in 3 delen:

- oost-west gedeelte van de Zierendeweg bij Zwammerdam langs de woningen 1 t/m 6 tot de bocht naar het noord-zuid gedeelte (lengte circa 550 meter): hier is een fietspad niet inpasbaar en wordt de weg over een groot deel verbreed en voorzien van brede fietsstroken van 1,7 meter en een rijloper van 2,2 meter. Ook over de eerste 125 meter van Zierendeweg waar verbreding van de weg niet mogelijk is, wordt gekozen voor deze bredere fietsstroken waardoor en geen of nauwelijks een rijloper is. De wegverbreding is mogelijk vanwege een dijkversterkingsproject van HHR.
- noord-zuid gedeelte van de bocht tot het Zuideinde te Aarlanderveen (lengte circa 2,5 km): fietspad aan westzijde.
- noord-zuid gedeelte tussen Zuideinde te Aarlanderveen en Zuideinde/Achtienkavels te Nieuwkoop (lengte circa 400 meter): fietsstraat of drijvend fietspad aan oostzijde. Omdat de weg hier vrij druk is voor een fietsstraat en medewerking en mogelijkheden voor een fietspad aan de westzijde lastig is, is een oplossing bedacht met een drijvend fietspad aan de oostzijde.

Door het opsplitsen van het tracé in 3 delen moet 2 keer de Zierendeweg worden overgestoken. Hiervoor zijn verkeersveilige oplossingen opgenomen in het ontwerp. De totale investeringskosten worden geraamd op circa €3,9 miljoen met een drijvend fietspad en €2,9 miljoen met een fietsstraat tussen het Zuideinde en Nieuwkoop.

Verkeersstudie naar effecten van afsluiting Zierendeweg

In de verkeersstudie is gekeken naar de verkeerssituatie in 2030 aan de hand van het Regionaal Verkeersmodel Midden Holland (RVMH) 2030 Hoog-scenario met aanpassingen voor een aantal toegevoegde ontwikkelingen. Uit de verkeersstudie naar de effecten van een afsluiting Zierendeweg blijkt dat:

- De N231/Nieuwkoopseweg wordt drukker met mogelijke effecten op rotonde bij de N207 (Oostkanaalweg): langere wachtrij en langere wachttijd op de N231 voor de rotonde.
- De verwachte verkeerstoename op route Treinweg-Kortsteekterweg- Lindenhovestraat ligt tussen 350 à 400 motorvoertuigen per etmaal op werkdagen. Dit is vooral verkeer met de bestemming in Zwammerdam. Uitgaande van de hoogste waarden komt de etmaalintensiteit hiermee maximaal uit op circa 1.300 motorvoertuigen per etmaal in 2030. Landbouwverkeer blijft toegestaan op de Zierendeweg (zonder ontheffing niet breder dan 2,2 meter). De toename door afsluiting van de Zierendeweg zal vooral bestaan uit personen- en bestelvoertuigen omdat grote voertuigen al geen gebruik mogen maken van de Zierendeweg. Het aantal fietsers per etmaal op werkdagen ligt rond de 700 à 800. Bij afsluiting van de Zierendeweg moet worden bekeken welke maatregelen nodig en mogelijk zijn.

Overleggen met Gemeente Nieuwkoop en Provincie Zuid-Holland

Overleg op 21 oktober 2021 met Gemeente Nieuwkoop en Provincie Zuid-Holland

Uit het overleg over maatregelen aan de Zierendeweg (afsluiting of fietspad) is het volgende geconcludeerd:

- Afsluiting van Zierendeweg is de enige oplossing die mogelijk al volgend jaar te realiseren is.
- Financiering van, aankoop gronden voor, en realisatie van een fietspad zijn langdurige processen waardoor er pas op langere termijn een oplossing is voor de verkeersonveiligheid op de Zierendeweg.
- Eerst proef met afsluiting Zierendeweg gedurende enkele maanden
- Aanleg fietspad blijft in beeld voor Toekomstbeeld Fiets.

Het verbeteren van de route Zwammerdam – Nieuwkoop voor fietsers is opgenomen in de provinciale uitvoeringsagenda “Samen verder fietsen 2016-2025” en in de verkenningsfase van het projectenprogramma van het “Nationaal Toekomstbeeld Fiets”. Het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) richt zich op nieuwe fietsinfrastructuur en op het wegnemen van knelpunten van bestaande fietsinfrastructuur. Prioritering en de bijdrage door Provincie Zuid-Holland aan projecten is sterk afhankelijk van de bijdrage van het Rijk aan het Toekomstbeeld Fiets.

Bij afsluiting van de Zierendeweg zijn er wel zorgen om toename van verkeer op de N231 door meerdere ontwikkelingen in het gebied (o.a. GVVP maatregelen Nieuwkoop) en dan met name t.a.v. de verkeersafwikkeling op de kruispunten en rotondes. In het bijzonder de rotonde N231-N207. De provincie stelt voor eerst een proefafsluiting te doen om effecten te bekijken en te meten.

Bestuurlijk overleg op 4 november 2021 met Gemeente Nieuwkoop

Uit het overleg over maatregelen Zierendeweg heeft Gemeente Nieuwkoop aangegeven dat haar voorkeur uitgaat naar een vrijliggend fietspad, echter wordt begrepen dat Gemeente Alphen aan de Rijn de voorkeur geeft aan een afsluiting. Een afsluiting van de Zierendeweg zorgt er indirect wel voor dat de verkeerssituatie op Zuideinde en Achttienkavels verbeterd. Er zijn wel zorgen over de doorstroming van de N231 en dan vooral bij de kruising met de N207. In het kader van het GVVP heeft Gemeente Nieuwkoop ook plannen die kunnen leiden tot een toename van het verkeer op de N231. Te denken valt aan het ontmoedigen van de

route N460/N461/N462 en het toestaan van landbouwverkeer op de N231. Verder heeft Nieuwkoop een grote woningopgave waarin de ambitie is uitgesproken om tot 2030 1900 extra woningen te bouwen. Een deel zal ontsloten worden via de N231 en dus tot extra verkeer leiden. Met de afsluiting van de Zierendeweg een optelsom van maatregelen die er uiteindelijk voor kunnen zorgen dat de doorstroming op de N231 afneemt.

Voorstel van Nieuwkoop is om eerst een proefafsluiting te doen en duidelijke afspraken over te maken hoe de proefafsluiting wordt vormgegeven. En de verkeerssituatie te monitoren door op diverse plekken tellussen neer te leggen en fysiek met enige regelmaat te kijken wat er gebeurt bij de N231/N207. De provincie kan daarbij helpen door de wachtrijlengte in de gaten te houden. Beide gemeenten hebben er baat bij als de doorstroming op de N231/N207 gewaarborgd blijft, nu en in de toekomst.

Proefafsluiting

a. voor wie

Op de Zierendeweg geldt nu een breedtebeperking tot 2,2 meter en een aslastbeperking tot 5 ton. Ook op de wegen in de gemeente die in het tracé van de Zierendeweg aansluiten op de weg gelden verkeersbeperkende maatregelen:

- Achtermiddenweg: geslotenverklaring alle motorvoertuigen uitgezonderd bestemmingsverkeer, breedtebeperking tot 2.2m en maximale aslast 5 ton,
- Zuideinde Aarlanderveen: gelijk aan maatregelen Zierendeweg.

Bredere en/of zwaardere voertuigen die op deze wegen willen rijden moeten een ontheffing aanvragen.

Bij de proefafsluiting wordt de Zierendeweg afgesloten voor alle motorvoertuigen m.u.v. landbouwvoertuigen. Voor landbouwvoertuigen is er geen geschikte alternatieve route. Voor de overige motorvoertuigen is dat met name de route via de N231-N207-N11 v.v. Van en naar Zwammerdam zijn dat de routes via de N231-N207-Steekterweg v.v. en N231 – Treinweg – Kortsteekterweg – Lindenhovestraat.

Landbouwvoertuigen die breder zijn dan 2,2 meter en/of een grotere aslast hebben dan 5 ton moeten nog steeds ontheffing hebben. Vrachtauto's met een bestemming aan de Zierendeweg moeten ook een ontheffing krijgen als zij op of bij de bestemming in een door de afsluiting doodlopend deel van de Zierendeweg, geen keermogelijkheid hebben. Overige gebruikers van de Zierendeweg per motorvoertuig, waaronder bewoners van de Zierendeweg, krijgen geen ontheffing als daar geen goede reden voor is. Eventueel daar nog uitgangspunten voor opstellen.

b. Waar

De meest logische plek is een afsluiting van de Zierendeweg ten zuiden van de Achtermiddenweg. Er is dan geen alternatieve route tussen Zwammerdam en de N231 via de Zierendeweg en alle bestemmingen zijn goed bereikbaar.

c. Hoe

Een fysieke afsluiting met een (beweegbare) paal is geen goed alternatief als landbouwverkeer en motorvoertuigen met ontheffingen gebruik mogen blijven maken van de weg. Een bussluis die alleen te passeren is door grotere voertuigen met een grotere spoorbreedte en/of hogere bodem, is niet te passeren door politie en ambulance en eventuele ontheffinghouders met kleinere voertuigen.

De voorkeur gaat dan ook uit naar een camera om overtreders van de afsluiting te registreren. Een dergelijke camera staat al aan de Zierendeweg om de breedtebeperking die nu geldt te handhaven. Het

nadeel is dat een camera ten opzichte van een fysieke afsluiting niet direct effect heeft. Men zal vaak het gedrag pas corrigeren als blijkt dat ze daadwerkelijk bekeurd worden. Aan de andere kant zijn er naar verwachting veel dagelijkse gebruikers van de Zierendeweg, waardoor het effect al snel merkbaar kan zijn. Door een langere meetperiode aan te houden is het effect beter zichtbaar.

Periode afsluiting en bijbehorende verkeersmaatregelen en besluiten.

Om de effecten echt goed in beeld te krijgen is een afsluiting van 9 maanden nodig. Er is dan voldoende tijd voor het goed meten en waarnemen van de effecten van de afsluiting en eventueel te besluiten om de afsluiting na 9 maanden definitief te maken. Mochten de negatieve effecten van de afsluiting zodanig zijn dat dit tot ernstige problemen of onveiligheid leidt, dan kan de proef altijd voortijdig worden beëindigd.

Voor een proefafsluiting van 9 maanden is een verkeersbesluit nodig waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na het publiceren van het besluit. Bezwaar en beroep zijn geen reden om de maatregel niet in te voeren, maar kan wel leiden tot het eerder beëindigen van de proef naar aanleiding van het bezwaar of beroep.

De bijbehorende verkeersmaatregelen bestaan uit verkeersborden waarop de maatregel is aangegeven (bord 08, doodlopende weg, m.u.v. fietsers en landbouwvoertuigen), eventueel met (tijdelijke) vooraankondigingen op beslipunten in toeleidende wegen.

Metingen en waarnemingen voor en tijdens proef

Voor en tijdens de proef zijn een aantal metingen en waarnemingen nodig. Op wegen waar gevolgen van de afsluiting merkbaar kunnen zijn moeten in ieder geval verkeerstellingen worden gedaan voor en (periodiek) tijdens de proef. Op wegen zonder fietspaden wordt ook het aantal fietsers geteld. Daarnaast zijn waarnemingen van de verkeerssituatie nodig op wegen en kruispunten waar de meeste gevolgen zijn te verwachten van de afsluiting. Dat zijn de Lindenhovestraat en de Steekterweg en 2 kruispunten in de N231.

Behalve de gevolgen van de verkeerssituatie, kunnen er ook sociaaleconomische gevolgen zijn, bijvoorbeeld voor bewoners of bedrijven langs en in de omgeving van de Zierendeweg. Die worden ook zoveel mogelijk in beeld worden gebracht. Daarnaast kunnen apart hiervan andere effecten van de maatregel worden ingebracht die zijn verzameld door derden (bijv. het aantal aangereden dieren die ook zijn geïnventariseerd en opgenomen in de eerdere verkenning).

De werkzaamheden worden uitbesteed aan een bureau die de gevolgen van de afsluiting deskundig kan uitvoeren en in beeld kan brengen. Bij het onderzoek wordt ook gebruik gemaakt van al bestaande gegevens en telpunten e.d. Het bureau verzorgt de contacten met de direct betrokkenen langs de Zierendeweg, Zuideinde (Aarlanderveen), Achtermiddenweg, Kortsteekterweg, Lindenhovestraat en met bedrijven die mogelijke economische effecten hebben van de afsluiting.

Beoordelingen tijdens en na de proef

Het bureau maakt aan de hand van de resultaten van het onderzoek na circa 4 maanden na de afsluiting, een eerste beoordeling van de afsluiting aan de hand van alle resultaten over de eerste 4 maanden, inclusief de contacten met de direct betrokkenen. Tijdens de proef is ruimte voor aanvullende maatregelen wanneer blijkt dat er aantoonbare negatieve effecten van de afsluiting optreden. Na circa 7 maanden volgt een update van deze beoordeling aan de hand van de resultaten over de eerste 7 maanden. Voor het eind van de proefafsluiting van 9 maanden volgt dan een uiteindelijke beoordeling. Indien tijdens de proef blijkt

dat er aantoonbaar onoverkomelijke negatieve effecten zijn, kan de proef voortijdig worden beëindigd via een collegebesluit.

Participatie en communicatie

Voor, tijdens en na de proefafsluiting is participatie en communicatie belangrijk. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende groepen:

- bewoners en bedrijven van het afgesloten weggedeelte die hun woning en/of bedrijf nog maar van 1 kant kunnen bereiken;
- bedrijven die mogelijke economische effecten hebben van de afsluiting en niet tot de vorige groep behoren;
- de bewoners en bedrijven langs weggedeelten die mogelijk drukker worden;
- de overige bewoners en bedrijven van de plaatsen Zwammerdam, Aarlanderveen en Nieuwkoop en de stakeholders die niet tot de vorige 3 groepen behoren;
- anderen, bijv. weggebruikers van de Zierendeweg;
- Gemeenten Nieuwkoop, Bodegraven- Reeuwijk en Provincie Zuid-Holland.

Of de proef succesvol is moet blijken uit de participaties en evaluaties tijdens en na de afsluiting. De meningen van de diverse betrokkenen en belanghebbenden zullen een groot deel van het succes van de proef bepalen.

Wij vertrouwen er op dat we u voor dit moment voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
de secretaris, de burgemeester,

drs. ing. P.D. Wekx MBA

mr. drs. J.W.E. Spies